

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
42/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. április 27.

A főtanácsnok indítványa a C-186/16. sz. ügyben
Ruxandra Paula Andricuic és társai kontra Banca Românească SA

Wahl főtanácsnok szerint nem feltétlenül minősül tisztességtelennek az olyan kölcsönszerződési feltétel, amely alapján a kölcsönösszeget ugyanabban a külföldi pénznemben kell visszafizetni, mint amelyben a kölcsönt nyújtották

Azon követelmény, amely szerint a szerződési feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük, nem kötelezheti a szolgáltatót arra, hogy hogy olyan előreláthatatlan, jövőben bekövetkező változásokat lásson előre és azokról tájékoztassa a fogyasztót, mint a rendkívüli árfolyam-ingadozások

2007 áprilisa és 2008 októbere között Ruxandra Paula Andricuic és további 68 személy svájci frank (CHF) alapú hitelszerződést kötött a romániai SC Banca Românească bankkal ingatlanvásárlás, más hitelek refinanszírozása, illetve személyes igények kielégítése céljából. A hitelfelvevők a havi törlesztőrészeket CHF-ben tartoztak megfizetni.¹

A CHF román lejhez (RON) viszonyított váltási árfolyama 2007 és 2014 között nagyjából megduplázódott. A hitelfelvevők szerint a bank láthatta előre a CHF árfolyamának ingadozásait. Így a román bíróságokhoz fordultak, arra hivatkozva, hogy a hitel CHF-ben történő visszafizetését előíró feltételek az árfolyamkockázatot a hitelfelvevőkre terhelik, ezért tisztességtelen feltételnek minősülnek.

Az uniós jog² védi a fogyasztókat az eladóval vagy szolgáltatóval való szerződéskötés esetén. Előírja különösen, hogy valamely szerződési feltétel abban az esetben tekintendő tisztességtelen feltételnek, ha a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára. Valamely szerződési feltétel tisztességtelen voltát a szerződés tárgyát képező áru vagy szolgáltatás természetének, valamint a szerződéskötés időpontjában a szerződéskötés valamennyi körülményének, továbbá e szerződés összes többi feltételének figyelembevételével kell megítélni. A feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozhat a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, amennyiben a feltételek világosak és érthetőek.

A jogvitában eljáró Curtea de Apel Oradea (nagyváradi fellebbviteli bíróság, Románia) három kérdést terjeszt a Bíróság elé a szóban forgó szerződési feltétel megvizsgálásával kapcsolatban. E kérdések közül kettő annak meghatározására irányul, hogy úgy tekinthető-e, hogy a jogvita tárgyát képező feltétel a szerződés elsődleges tárgyára vonatkozik, valamint hogy világos és érthető módon van-e megfogalmazva, és ezért az esetleges tisztességtelen jellege nem vizsgálható. Másfelől annak pontosítására kéri a Bíróságot, hogy mely időpontban kell értékelni a felek jogai és kötelezettségei közötti „jelentős egyenlőtlenség” fennállását.

A mai napon ismertetett indítványában Nils Wahl főtanácsnok a szóban forgó szerződési feltételek szövegén túl azon ténybeli és jogi összefüggésekre hivatkozik, amelyek között a kölcsönszerződéseket megkötötték. Két döntő tényezőt vesz figyelembe. Először is megállapítja, hogy a külföldi pénznemben kötött kölcsönszerződésekre általában alacsonyabb kamatláb alkalmazandó, mint a nemzeti fizetőeszközben kötöttek esetén, azon „árfolyamkockázat”

¹ A Bíróság rendelkezésére álló információik szerint a CHF-hitelek több mint 50 000 háztartást érintettek Romániában.

² A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

ellentételezéseként, amelyet a nemzeti fizetőeszköz leértékelődése válthat ki. Másodszor megjegyzi, hogy a bank CHF-ben nyújtotta a kölcsönöket, így jogában áll e kölcsönök visszafizetését ugyanabban a devizában követelni. A főtanácsnok szerint a havi törlesztőrészek CHF-ban való visszafizetésére vonatkozó kötelezettség nem tekinthető a szerződés kiegészítő elemének, hanem igenis a külföldi pénznemben meghatározott kölcsönszerződés központi elemei közé tartozik.

A főtanácsnok arra a következtetésre jut, hogy **valamely kölcsönszerződés azon feltétele, amelynek értelmében a kölcsönvevőnek a kölcsönt a folyósításkori pénznemben kell visszafizetnie, „a szerződés elsődleges tárgyának” fogalmi körébe tartozik.**

Ami a Bíróság elé terjesztett második kérdést illeti, a főtanácsnok pontosítja, hogy azon követelmény, amely szerint valamely szerződési feltételnek világosnak és érthetőnek kell lennie, azt feltételezi, hogy a jogvita tárgyát képező feltételnek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára. Következésképpen az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak nem csupán arról kell tájékozottnak lennie, hogy a deviza árfolyama emelkedhet vagy csökkenhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit is. **Azon követelmény azonban, amely szerint a szerződési feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük, nem terjedhet a szolgáltató arra való kötelezéséig, hogy olyan előreláthatatlan, jövőben bekövetkező változásokat lásson előre, mint az ügy tárgyát képező devizaárfolyam-ingadozások, sem arra, hogy azokról tájékoztassa a fogyasztót, és hogy ennek következményeit maga a szolgáltató viselje.**

Végül a főtanácsnok arról a kérdésről nyilatkozik, hogy mely időpontban kell értékelni a felek jogai és kötelezettségei közötti jelentős egyenlőtlenség fennállását. Leszögezi, hogy ennek a kérdésnek csak akkor van értelme, ha a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a jogvita tárgyát képező feltétel nem tartozik „a szerződés elsődleges tárgyának” fogalmi körébe vagy nem világosan és érthetően van megfogalmazva. A főtanácsnok úgy véli, hogy a szolgáltató nem tehető felelőssé a szerződés megkötését követő, az akaratától függetlenül bekövetkezett eseményekért (mint például az árfolyam-változásokért). Ellenkező esetben nem csak a szolgáltatót terhelő kötelezettségek minősülnének aránytalannak, hanem a jogbiztonság elve is sérülne. A főtanácsnok arra a következtetésre jut, **hogy minden olyan körülményt figyelembe kell venni, amelyet a szolgáltató a szerződés megkötésekor észszerűen előre láthatott. Ezzel szemben a jelentős egyenlőtlenség nem értékelhető a szerződés megkötését követően bekövetkezett, nem a szolgáltatótól függő, és általa előre nem látható változások alapján (mint az árfolyamváltozások).**

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499